Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ympäristönsuojelulain (527/2014) 9 ja 10 §:n nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan eläinsuojan toimintaan, joka on ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n nojalla ilmoitusvelvollinen.

Perustelut:

Yleistä ilmoitusmenettelyä sovellettaisiin ympäristönsuojelulain liitteessä 4, ilmoituksenvaraiset toiminnat, lueteltuihin eläinsuojiin pois lukien eläinsuojat, jotka ovat aina luvanvaraisia ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin perusteella (toiminnasta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta, jätevesien johtamisesta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista tai toiminnasta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta). Ilmoitusmenettelyä ei myöskään sovellettaisi sellaiseen hankkeeseen, johon sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 §:n 2 momentin nojalla. Ympäristönsuojelulain laitosluettelossa (liite 3) ja ilmoituksenvaraisten toimintojen luettelossa (lakiin lisättäväksi ehdotettava uusi liite 4) tarkoitettuun toimintaan sekä niitä vähäisempään toimintaan olisi oltava jatkossakin ympäristölupa lain 28 §:n nojalla, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Asetusta sovellettaisiin uusiin ja laajentaviin eläinsuojiin.

2 §

Asetuksen tarkoitus

Asetuksen tarkoituksena on ehkäistä ja vähentää ilmoituksenvaraisen eläinsuojan toiminnasta aiheutuvia päästöjä ympäristöön säätämällä toiminnan ympäristönsuojeluvaatimuksista.

Perustelut

Asetuksessa säädettäisiin ilmoituksenvaraisen eläinsuojan ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista. Asetuksessa säädettävät ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimukset vastaisivat eläinsuojien ympäristöluvissa annettuja keskeisiä ja tavanomaisia ympäristölupamääräyksiä.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

Eläinsuojan toiminnalla eläintenpitoa eläinsuojassa ja säänsuojassa sekä toimintaan liittyvää eläinten jaloittelua, lannan varastointia, käsittelyä ja hyödyntämistä, rehun valmistusta ja varastointia, kuolleiden eläinten ja jätteiden käsittelyä ja varastointia sekä maitohuoneen pesu- ja jätevesien käsittelyä ja johtamista.

Eläinsuojalla navettaa, sikalaa, tallia, kanalaa ja muuta vastaavaa eläinten pitoon tarkoitettua rakennusta sekä eläimen pitoon liittyvää rakennusta tai rakennelmaa, joka on tarkoitettu eläimelle säänsuojaksi.

Säänsuojalla ulkotarhassa tai laitumella sijaitsevaa kiinteää tai paikallaan pidettäväksi tarkoitettua rakennelmaa tai rakennusta, joka on tarkoitettu suojaksi eläimille epäsuotuisia sääolosuhteita vastaan.

Hajusta häiriintyvällä kohteella asuinrakennusta, vapaa-ajan kiinteistöä, koulua, päiväkotia, sairaaloita ja muita vastaavia kiinteistöjä sekä leikki- ja urheilukenttiä, virkistysalueita ja muita vastaavia häiriölle alttiita kohteita, jossa haju saattaa aiheuttaa ihmisille viihtyvyys- ja terveyshaittaa.

Lannan varastointitilalla lannan sekä pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointiin tarkoitettua rakennusta- tai rakennelmaa.

Perustelut

Eläinsuojan toiminnalla asetuksessa tarkoitettaisiin eläintenpitoa tilalla eläinsuojassa ja säänsuojassa sekä sellaisia eläintenpitoon kiinteästi liittyviä toimintoja, joista aiheutuu tai saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista. Eläintenpitoon kiinteästi liittyvät toiminnot olisivat eläinten jaloittelu, lannan varastointi, käsittely ja hyödyntäminen, rehun valmistus ja varastointi, kuolleiden eläinten ja jätteiden käsittely ja varastointi sekä maitohuoneen pesu- ja jätevesien käsittely ja johtaminen. Eläinsuojan toiminta määriteltäisiin asetuksessa ilmoitusmenettelyn soveltamisalaa koskevien mahdollisten tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi.

Eläinsuojan määritelmä vastaisi eläinsuojeluasetuksen (396/1996) 3 §:ssä säädettyä. Eläinsuojaksi katsottaisiin navetta, sikala, talli, kanala ja muu vastaavaa eläinten pitoon tarkoitettu rakennus sekä sellainen eläinten pitoon liittyvä rakennusta tai rakennelmaa, joka on tarkoitettu eläimelle säänsuojaksi. Säänsuojan määritelmää täsmennettäisiin siten, että tässä asetuksessa säänsuojalla tarkoitettaisiin kiinteää rakennusta tai rakennelmaa. Säänsuojaksi ei siten katsottaisi siirrettäväksi tarkoitettuja rakennelmia.

Hajusta häiriintyvällä kohteella tarkoitettaisiin asuin- ja vapaa-ajankiinteistöjä sekä kouluja, päiväkoteja, sairaaloita ja vastaavia muita kiinteistöjä sekä muita häiriölle alttiita kohteita, kuten leikkikentät, urheilukentät ja erilaiset virkistys- tms. alueet. Häiriintyvien kohteiden luettelo olisi esimerkinomainen luettelo keskeisistä häiriölle mahdollisesti alttiista kohteista.

Lannan varastointitilalla tarkoitettaisiin lannan sekä pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointiin tarkoitettua rakennusta- tai rakennelmaa.

Asetuksessa ei erikseen määriteltäisi muussa lainsäädännössä määriteltyjä käsitteitä eikä käsitteitä, joiden käyttö on vakiintunutta ja niiden soveltamiseen ei liity tulkinnanvaraisuutta. Maataloutta koskevia käsitteitä on määritelty erityisesti valtioneuvoston asetuksessa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014, ns. nitraattiasetus). Esimerkiksi eläinten jaloittelualue on määritelty nitraattiasetuksessa ja sillä tarkoitetaan eläinsuojan välittömässä yhteydessä sijaitsevaa aluetta, jota käytetään säännöllisesti eläinten jaloitteluun ja jolta kerätään lanta ja valumavedet talteen.

4 §

Vähimmäisetäisyydet

Eläinsuoja ja lannan varastointila on sijoitettava lähimmästä hajusta häiriintyvästä kohteesta vähintään liitteen 1 taulukoiden 1-6 mukaiselle etäisyydelle (*vähimmäisetäisyys*). Vähimmäisetäisyys koskee uutta eläinsuojarakennusta ja lannan varastointilaa sekä toiminnassa olevan eläinsuojan laajennusosaa. Vähimmäisetäisyydessä huomioidaan kaikkien eläinten yhteenlasketut eläinyksikkömäärät. Etäisyys mitataan eläinsuojan ja häiriintyvän kohteen seinien ulkoreunoista.

Mikäli eri eläinlajeja on samassa eläinsuojarakennuksessa tai erillisissä eläinsuojarakennuksissa, määräytyy eläinsuojien ja lannan varastointitilojen vähimmäisetäisyys sen eläinlajin liitteen 1 taulukon mukaan, jonka perusteella etäisyys häiriintyvään kohteeseen on suurin, huomioiden tilan kaikkien eläinten eläinyksikkömäärät.

Mikäli käytössä on erilaisia liitteen 1 taulukoissa tarkoitettuja hajupäästöjä vähentäviä tekniikoita, määräytyy eläinsuojan ja lannan varastointitilan vähimmäisetäisyys taulukon sen sarakkeen mukaan, jonka perusteella etäisyys häiriintyvään kohteeseen on suurin.

Eläinsuoja ja toiminnassa olevan eläinsuojan laajennusosa on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöstä.

Eläinsuojan välittömässä yhteydessä sijaitseva eläinten jaloittelualue on sijoitettava vähintään 100 metrin etäisyydelle lähimmästä häiriintyvästä kohteesta.

Perustelut:

Eläinsuojan ja lannan varastointitilan sijoittamisen vähimmäisetäisyyden määrittelyyn lähimmästä hajusta häiriintyvästä kohteesta sovellettaisiin liitteen 1vähimmäisetäisyystaulukoita 1 – 6. Liite sisältää eläinsuojan sekä lannan varastointitilan vähimmäisetäisyydet eläinlajin, eläinmäärän ja lannankäsittelymenetelmän mukaan. Vähimmäisetäisyys koskisi uutta eläinsuojarakennusta ja lannan varastointitilaa sekä toiminnassa olevan eläinsuojan laajennusosaa. Siten laajennettaessa eläinsuojaa toiminnassa oleva vanha eläinsuoja voisi aina jatkaa toimintaa nykyisellä sijaintipaikalla, mutta asetuksen vähimmäisetäisyys koskisi eläinsuojan laajennusosaa. Toiminnassa olevan eläinsuojan eläinten muodostama hajukuorma huomioitaisiin kuitenkin laajennusosan vähimmäisetäisyydessä laskemalla sen ja laajennusosan eläinyksiköt yhteen ja laajennusosan vähimmäisetäisyys häiriintyvästä kohteesta määräytyisi yhteenlasketun kokonaiseläinyksikkömäärän perusteella. Laskentatavalla turvattaisiin jo toiminnassa olevan eläinsuojan toiminnan jatkuvuus nykyisellä sijaintipaikalla kuitenkin pyrkien varmistamaan myös haitankärsijöiden oikeusturva huomioimalla laajennusosan sijoittamisen vähimmäisetäisyydessä tilan kaikkien eläinten muodostama hajukuorma.

Vähimmäisetäisyydet mitattaisiin eläinsuoja- ja lannanvarastointilarakennuksen sekä häiriintyvän kohteen rakennuksen seinien lähimmistä ulkoreunoista.

Toiminnanharjoittaja laatisi esityksen sijaintipaikasta asetuksen liitteenä olevan etäisyystaulukon perusteella ja viranomainen tarkistaisi täyttääkö ehdotettu sijaintipaikka asetuksen vaatimukset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin useita eri eläinlajeja sisältävän eläinsuojarakennuksen sijoittamisen vähimmäisetäisyydestä sekä vähimmäisetäisyyksistä tilanteissa, joissa eläimiä kasvatetaan tilalla erillisissä eläinsuojarakennuksissa.

Useita eri eläinlajeja sisältävän eläinsuojan vähimmäisetäisyys määräytyisi sen eläinlajin perusteella, jonka eläinmäärän perusteella saatava etäisyystaulukon mukainen vähimmäisetäisyys on suurin. Eläinsuojan muiden eläinten muodostaman hajukuorman huomioimiseksi vähimmäisetäisyydessä laskettaisiin eläinsuojan kaikkien eläinten muodostamat eläinyksiköt yhteen ja vähimmäisetäisyys määräytyisi eläinsuojan kokonaiseläinyksikkömäärän perusteella suurimman vähimmäisetäisyyden muodostaman eläinlajin etäisyystaulukosta laskien. Esimerkiksi, jos eläinsuojassa olisi 80 lypsylehmää ja 600 lihasikaa niiden muodostamien eläinyksikkömäärien (864 lypsylehmät ja 600 lihasiat) perusteella eläinsuojan etäisyysvaatimukseen sovellettaisiin etäisyystaulukkoa 1. Jotta myös lihasikojen muodostama hajukuorma huomioitaisiin vähimmäisetäisyydessä, laskettaisiin eläinyksikkömäärät 864 ja 600 yhteen ja niiden muodostama kokonaiseläinyksikkömäärän 1464 perusteella etäisyystaulukon 1 mukainen vähimmäisetäisyys olisi 200 – 300 metriä riippuen tilalla käytettävästä lannankäsittelyjärjestelmästä.

Tilanteessa, jossa tilalla on useita eri eläinlajeja omissa erillisissä eläinsuojissa uusien eläinsuojien ja uusien laajennusosien sijoittamiseen sovellettaisiin sen eläinlajin vähimmäisetäisyystaulukkoa, jonka perusteella etäisyys on suurin, huomioiden kuitenkin tilan kaikkien, myös toiminnassa olevien eläinsuojien muodostama kokonaiseläinyksikkömäärä vastaavasti, kuten laskettaessa vähimmäisetäisyyttä tilanteessa, jossa eläinsuojarakennuksessa on useita eri eläinlajeja. Saatua vähimmäisetäisyyttä sovellettaisiin tilan uusien eläinsuojien ja eläinsuojien laajennusosien sijoittamiseen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin erilaisten hajupäästöjä vähentävien tekniikoiden huomioimisesta eläinsuojien vähimmäisetäisyyksien määrittämisessä. Tilalla, jossa käytetään useita erilaisia hajupäästöjä vähentäviä tekniikoita, vähimmäisetäisyys määräytyy etäisyystaulukon sen sarakkeen mukaan, jonka perusteella etäisyys on suurin.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin eläinsuojan sijoittamisessa huomioitavista vähimmäissuojaetäisyyksistä vesistöihin. Uusi eläinsuoja ja eläinsuojan laajennusosa olisi sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöstä. Etäisyys vastaisi nitraattiasetuksen 4 §:ssä säädettyjä lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilojen, tuotantoeläinten jaloittelualueiden ja ulkotarhojen ruokinta- ja juottopaikkojen sijoittamisesta säädettyjä vähimmäisetäisyyksiä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin toiminnallisesti eläinsuojan yhteydessä sijaitsevan jaloittelualueen sijoittamisen vähimmäisetäisyydestä häiriintyvään kohteeseen.

5 §

Haju- ja ilmapäästöt

Lietelannan pudotus- ja pumppukaivot on katettava kiinteästi tai rakennettava siten, että niistä ei aiheudu hajupäästöjä ympäristöön.
Lietelantasäiliöt on täytettävä nestepinnan alapuolelta tai muulla tapaa siten, että täytöstä ei aiheudu ympäristöön kohtuutonta hajuhaittaa.

Perustelut:

Haju- ja ilmapäästöjen (ammoniakki-, metaani- ja dityppioksidipäästöt) vähentäminen on tarpeen niiden aiheuttamien terveys- ja ympäristöhaittojen vuoksi. Lietelannan pudotus- ja pumppukaivot olisi katettava kiinteästi tai muutoin rakennettava siten, että niistä ei aiheutuisi hajupäästöjä ympäristöön.

Lietelantasäiliöt olisi täytettävä nestepinnan alapuolelta tai muulla tapaa siten, että täytöstä ei aiheutuisi ympäristöön kohtuutonta hajuhaittaa.

6 §

Lannan hyödyntäminen

Lanta on hyödynnettävä suunnitelmallisesti. Hyödynnettäessä lanta pellolla lannoitteena, on levitykseen soveltuvaa peltopinta-alaa oltava eläinsuojan toiminnan aikana käytettävissä liitteen 2 mukaisesti laskettu peltopinta-ala ottaen huomioon eläinsuojan todellinen eläinmäärä. Peltopinta-alan laskennassa huomioidaan ympäristöluvanvaraiseen laitokseen tai toiselle maatilalle hyödynnettäväksi toimitettava lantamäärä sekä lannan prosessoinnin vaikutukset lantamäärään.

Perustelut:

Pykälässä säädettäisiin lannan hyödyntämisestä. Mikäli lanta hyödynnettäisiin lannoitteena pellolla, tulisi käytön olla suunniteltua. Toiminnanharjoittajalla tulisi olla eläinsuojan toiminnan aikana käytettävissä riittävästi lannan levitykseen soveltuvaa peltopinta-alaa. Lannan levitykseen soveltuvan peltopinta-alan vaatimus koskisi ajankohtia, jolloin eläinsuoja olisi tosiasiallisesti toiminnassa ja eläintenpidosta kertyisi lantaa. Peltopinta-alavaatimukset perustuvat ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:ään ja kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeeseen, jonka soveltaminen on vakiintunut kuntien ja valtion lupaviranomaisten lupamääräyksissä.

Soveltuvaa peltopinta-alaa olisivat esimerkiksi sellaiset pellot, joissa maan ravinnepitoisuus (fosforiluku) ei rajoita lannan levittämisen mahdollisuutta, joille lannan levittäminen ei aiheuta ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaista pohjaveden pilaantumista tai sen pilaantumisvaaraa ja joilla ei muun lainsäädännön, esimerkiksi nitraattiasetuksen (1250/2014) perusteella ole levitysrajoituksia.

Riittävän peltopinta-alan laskemisessa voitaisiin huomioida muualle, esimerkiksi biokaasulaitokselle tai toiselle maatilalle hyödynnettäväksi toimitettava lanta.

7 §

Jätevesien käsittely

Sen lisäksi mitä ympäristönsuojelulain (527/2014) 154 b ja 156 §:ssä sekä niiden nojalla säädetään talousjätevesien käsittelystä ja johtamisesta viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla, voidaan käymälävesiä sisältämättömät maitohuoneen pesuvedet johtaa eläinsuojan virtsa- tai lietesäiliöön ja hyödyntää pellolla lannoitteena.
Jaloittelualueen valumavedet on kerättävä talteen ja käsiteltävä ennen niiden johtamista ympäristöön tai hyödynnettävä pellolla lannoitteena.

Perustelut:

Pykälässä säädettäisiin eläinsuojan toiminnassa syntyvien jätevesien varastoinnista, käsittelystä ja hyödyntämisestä silloin, kun niitä ei johdettaisi käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolla. Eläinsuojan sosiaalitilojen ja maitohuoneen jätevesien käsittelyyn sovelletaan ympäristönsuojelulain säännöksiä eikä niistä annettaisi määräyksiä tässä asetuksessa muutoin kuin, että käymäläjätevesiä sisältämättömät maitohuoneen pesuvedet voitaisiin johtaa eläinsuojan virtsa- tai lietesäiliöön ja hyödyntää pellolla lannoitteena. Maitohuoneen pesuvedet sisältävät desinfiointiaine-, pesuaine- ja maitojäämiä.

Nitraattiasetuksessa jaloittelualueista on säädetty, että niitä on hoidettava siten, ettei ravinteita pääsee pinta- ja pohjavesiin. Jaloittelualueiden valumavedet olisi kerättävä talteen ja käsiteltävä ennen niiden johtamista ympäristöön, tai ne voidaan johtaa erilliseen umpisäiliöön tai virtsa- taikka lietesäiliöön ja hyödyntää myöhemmin pellolla lannoitteena. Lisäksi nitraattiasetuksessa säädetään säilörehun valmistuksessa syntyvän puristenesteen varastoinnista, käytöstä lannoitteena sekä huomioimisesta lantaloiden vähimmäistilavuusvaatimuksissa.

8 §

Jätteiden ja kuolleiden eläinten käsittely

Rehujätteet ja muut ruokinnan tähteet on varastoitava siten, ettei varastoinnissa aiheudu ravinnepäästöjä pinta- ja pohjavesiin, epäsiisteyttä, haju- tai muuta haittaa ympäristölle.

Eläinjäte on varastoitava asianmukaisesti ja tarkoitukseen soveltuvassa paikassa siten, että varastoinnista ei aiheudu haittaa ympäristölle. Mikäli eläinjätettä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla jäähdytetty.

Alueilla, joilla kuolleiden eläinten hautaaminen on sallittua muun lainsäädännön nojalla, tulee nautaeläinten, lammas- ja vuohieläinten, siipikarjan, sikaeläinten ja hevoseläinten kokonaiset raadot haudata maahan siten, että hautaamisesta ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- ja pintavesien pilaantumisvaaraa taikka muuta haittaa ympäristölle.

Kuolleita eläimiä ei saa haudata luokitellulle 1- tai 2- luokan pohjavesialueelle, vesilain (587/2011) 4 luvun 11 §:ssä tarkoitetulle vedenottamon suoja-alueelle, tulvanalaiselle alueelle, vesistöön viettävälle rinteelle tai alle 250 metrin etäisyydelle talousvesikäytössä olevasta kaivosta, lähteestä tai muusta vedenottopaikasta. Kuolleet eläimet on haudattava vähintään metrin syvyyteen ja hautaamispaikka täytettävä maa-aineksella välittömästi. Kuolleita eläimiä ei saa haudata maatumattomassa pakkauksessa.

Perustelut

Rehujätteiden ja muiden ruokinnan tähteiden varastoinnista ja käsittelystä ei saisi aiheutua ravinnepäästöjä pinta- ja pohjavesiin eikä ympäristön epäsiisteyttä eikä haju- tai muuta ympäristöhaittaa.

Eläinjäte olisi varastoitava asianmukaisesti ja tarkoitukseen soveltuvassa paikassa siten, että siitä ei aiheutuisi haittaa ympäristölle. Mikäli eläinjätettä varastoitaisiin vähintään kolme vuorokautta, tulisi siihen käytetyn tilan olla jäähdytetty.

Sivutuoteasetuksessa on säädetty kuolleiden eläinten varastoimisesta eläinten ja ihmisten terveyden sekä rehuketjun turvallisuuteen liittyvien riskien vuoksi. Tässä asetuksessa säädettäisiin varastointia ja hautaamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista. Kuolleiden eläinten varastoimisen ja hautaamisen ympäristövaikutukset liittyvät eritteistä, valumavesien ympäristöön pääsystä ja raadonsyöjien houkuttelemisesta aiheutuviin haittoihin. Kuolleet eläimet voivat sisältää eläintauteja, joista voi aiheutua riski niiden leviämisestä luonnonvaraisiin eläimiin.

Luokitelluille 1 ja 2 luokan pohjavesialueille, vesilain (587/2011) 4 luvun 11 §:ssä tarkoitetulle vedenottamon suoja-alueelle, tulvanalaiselle alueelle, vesistöön viettävälle rinteelle tai alle 250 metrin etäisyydelle talousvesikäytössä olevasta kaivosta, lähteestä tai muusta vedenottopaikasta, kuolleita eläimiä ei saisi lainkaan haudata, vaikka se alueella muutoin muun lainsäädännön nojalla olisi sallittua. Kuolleet eläimet tulisi varastoida ja haudata siten, ettei siitä aiheudu haittaa ympäristölle. Jos kuolleita eläimiä varastoitaisiin tilalla vähintään kolme vuorokautta, tulisi siihen käytetyn tilan olla jäähdytetty. Ympäristöluvissa on yleisesti velvoitettu hankkimaan raatokontti raatojen säilyttämistä varten.

Jäähdytetyn tilan käyttäminen olisi tarpeen, jotta raadot säilyisivät pilaantumattomina. Jäähdytetty tila voisi olla myös maatilojen yhteinen.

Pykälässä säädettäisiin hevoseläinten ja syrjäisten alueiden osalta nautaeläinten, lammas- ja vuohieläinten, siipikarjan ja sikaeläinten raatojen maahan hautaamisen ympäristönsuojeluvaatimuksista. Vaatimukset vastaisivat nyt eläinsuojien ympäristöluvissa annettuja hautaamista koskevia lupamääräyksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa 783/2015 tarkoitetuilla syrjäisillä alueilla, joilla kuolleiden eläinten hautaaminen on sallittua. Lisäksi pykälässä säädettäisiin vastaavista vaatimuksista haudattaessa hevoseläimiä, joiden hautaamista ei ole rajoitettu alueellisesti. Hautaamisesta riittävän syvälle säädettäisiin myös siksi, että haudatut raadot eivät houkuttelisi suurpetoja.

Asetuksessa annettavilla säännöksillä täydennettäisiin kuolleiden eläinten ja niistä saatavista sivutuotteista annettua kansallista ja EU lainsäädäntöä ympäristönsuojelua koskevilla vaatimuksilla.

9 §

Toiminnan seuranta ja raportointi

Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta. Seurantatiedot voivat koostua eri lähteistä koottavista ja säilytettävistä tiedoista. Seuraavat seurantatiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydettäessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle:
1) eläinten määrä;
2) toiminnassa muodostuva lannan määrä eläinlajeittain ja lantatyypeittäin (m3/vuosi);
3) lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja ajankohdat eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
4) uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset sekä;
5) laitokseen toimitettavien ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä (kpl/vuosi tai t/vuosi) ja ajankohdat

Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittaessa määräyksiä viranomaiselle säännöllisesti raportoitavista seurantatiedoista, jotka voivat koostua edellä 2 momentissa luetelluista seurantatiedoista tai muista ympäristönsuojelun tiedoista, jotka viranomainen tarvitsee eläinsuojan valvontaan.

Perustelut:

Pykälässä säädettäisiin toiminnan seurannasta ja raportoinnista. Seurantatietoja ei tarvitsisi lähettää vuosittain valvontaviranomaiselle. Riittäisi, että seurantatiedot olisi pyydettäessä saatavilla, esimerkiksi toiminnan valvontatilanteessa. Säännöksellä ei säädettäisi uusista tai päällekkäisistä seurantavelvoitteista vaan seurantatiedot voisivat koostua eri lähteistä koottavista ja säilytettävistä tiedoista, kuten eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain mukaisesta eläinrekisteristä ja ympäristökorvausjärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisista lohkokohtaisista muistiinpanoista.

Pykälässä säädettäisiin sellaisista seurantatiedoista, jotka toiminnanharjoittajan olisi säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydettäessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Säilytettävät seurantatiedot koskisivat eläinten määrää, toiminnassa muodostuvan lannan määrää eläinlajeittain ja lantatyypeittäin (m3/vuosi), lannan toimituspaikkoja tai vastaanottajia sekä ajankohtia eläinlajeittain ja lantatyypeittäin, uusia tai muuttuneita lannan levitykseen käytettäviä peltoaloja ja sopimuksia ja laitokseen toimitettujen ja haudattujen kuolleiden eläinten määrää (kpl/vuosi tai t/vuosi) ja ajankohtia.

Ilmoituspäätöksen käsittelevä viranomainen määräisi ilmoituspäätöksessä viranomaiselle säännöllisesti raportoitavista seurantatiedoista. Ilmoituspäätöksessä raportoitavaksi määrättävät seurantatiedot voisivat koostua pykälässä luetelluista säilytettävistä eläinsuojan seurantatiedoista sekä tarvittaessa sellaisista muista seurantatiedoista, joita kyseisen eläinsuojan asianmukainen valvonta edellyttäisi.

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan xx.xx.2019. Asetusta sovelletaan asetuksen voimaantulon jälkeen vireille tuleviin ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukaisiin eläinsuojien ilmoituspäätöksiin.

Perustelut:

Asetus tulisi voimaan samanaikaisesti ympäristönsuojelulakiin tehtävien yleistä ilmoitusmenettelyä koskevien muutosten kanssa. Asetusta sovellettaisiin vain asetuksen voimaantulon jälkeen vireille tuleviin ympäristönsuojelulakiin esitettävän uuden 115 d §:n mukaisiin eläinsuojien ilmoituspäätöksiin. Eläinsuojien siirtyminen ilmoitusmenettelyyn ei siten aiheuttaisi välittömästi muutoksia nykyisiin luvanvaraisiin eläinsuojiin. Niiden ympäristöluvat säilyisivät voimassa ja voimassa olevaa ympäristölupaa valvottaisiin aina siihen asti, kunnes toiminnassa tapahtuisi ilmoitusmenettelyn vireille tulon edellyttämä muutos ja toiminnasta laadittaisiin ympäristöluvan korvaava ilmoituspäätös.

Liite 1 Eläinsuojien vähimmäisetäisyystaulukot

Taulukko 1. Nautojen eläinsuojat ja lannan varastointitilat, etäisyysvaatimus (metriä)

Eläinyksikkö-määrä	Lietelantalat perustaso (kuorettuma)	Lietelantalat perustaso (kuorettuma) ja käytössä lantakanavien jäähdytys	Lietelanta-loissa kevytkate*	Lietelantaloissa kevytkate* ja käytössä lantakanavien jäähdytys	Lietelanta-loissa tiivis kate**	Kuivikelanta tai kuivalanta + virtsa eroteltuna, lantaloissa katto
540 – 809	150	100	100	100	100	100
810 - 989	200	150	150	100	100	150
990 – 1099	250	200	150	100	100	150
1100 – 1649	300	250	200	150	100	200
1650 – 2089	350	300	250	200	150	250
2090 – 2475	400	350	250	200	150	300
2476 – 3024	450	400	300	250	150	350
3025 – 3229	500	450	350	250	200	400

Lypsylehmien soveltamisalan rajat (50-299 lypsylehmää) ovat 540 – 3229 eläinyksikköä.
Emolehmien soveltamisalan rajat (130-599 emolehmää) ovat 559 - 2576 eläinyksikköä.
Lihanautojen soveltamisalan rajat (100-499 lihanautaa) ovat 570 - 2844 eläinyksikköä.
**Kevytkate tarkoittaa kelluvaa katetta, telttamaista katetta tai peltikattoa ja seiniä.*
*** Tiiviillä katteella tarkoitetaan kaasutiivistä kantta, esimerkiksi betonikantta.*

Taulukko 2. Sikojen eläinsuojat ja lannan varastointitilat, etäisyysvaatimus (metriä)

Eläinyksikkö-määrä	Lietelantaloissa kevytkate*	Lietelantaloissa kevytkate* ja käytössä lietelantakanavien jäähdytys	Eläinsuojassa poistoilmapesuri*** tai biosuodin ja lietelantalassa kevytkate*	Lietelantalois-sa tiivis kate**	Kuivikelanta tai kuivalanta + virtsa eroteltuna, lantaloissa katto
250 – 399	100	100	100	100	100
400 – 699	150	150	100	100	150
700 – 999	250	200	150	100	200
1000 – 1499	300	250	200	150	350
1500 – 1999	400	350	250	200	400
2000 – 2499	450	400	300	200	500
2500 – 2999	500	450	300	300	550

Lihasikojen soveltamisalan rajat (250-1999 lihasikaa) ovat 250 – 1999 eläinyksikköä.
Emakoiden soveltamisalan rajat (100-749 emakkoa) ovat 260 – 1947 eläinyksikköä.
**Kevytkate tarkoittaa kelluvaa katetta, telttamaista katetta tai peltikattoa ja seiniä.*
*** Tiiviillä katteella tarkoitetaan kaasutiivistä kantta, esimerkiksi betonikantta.*
**** Poistoilmapesureita on erilaisia, mm. biologinen pesuri, happopesuri, kemiallinen pesuri sekä kaksi- ja kolmivaiheiset pesurit.*

Taulukko 3. Broilerien eläinsuojat ja lannan varastointitilat

Eläinyksikkömäärä	Etäisyysvaatimus (m)
300 – 599	100
600 – 899	150
900 – 1200	200

Broilereiden soveltamisalan rajat, (10 000-39 999 broileria) ovat 300 - 1 200 eläinyksikköä.

Taulukko 4. Munituskanojen eläinsuojat ja lannan varastointitilat

Eläinyksikkömäärä	Etäisyysvaatimus (m)
280 – 999	100
1000 – 1999	150
2000 – 2800	200

Munituskanojen soveltamisalan rajat, (4 000 - 39 999 munituskanaa) ovat 280 – 2 800 eläinyksikköä.

Taulukko 5. Kalkkunoiden eläinsuojat ja lannan varastointitilat

Eläinyksikkömäärä	Etäisyysvaatimus (m)
250 – 479	100
480 - 959	150
960 - 1439	200
1440 – 1919	250
1920 – 2599	300
2600 – 2999	350

Kalkkunoiden soveltamisalan rajat (2 083– 24 992 kalkkunaa) ovat 250 – 2 999 eläinyksikköä.

Taulukko 6. Muiden eläinlajien eläinsuojat ja lannan varastointitilat

Eläinyksikkömäärä	Etäisyysvaatimus (m)
250 – 999	100
1000 – 1 999	150
2000 – 2999	200

Muiden eläinlajien osalta soveltamisalan rajat ovat 250 – 2999 eläinyksikköä.

Liite 2. Eläinmäärään perustuva lannan levitysalan tarve

Enimmäiseläinmäärä lannan levitykseen soveltuvaa hehtaaria kohden

Lypsylehmä	1,3
Emolehmä, siitossonni (sonni > 2v)	2,5
Hieho (12-24 kk)	3,5
Lihanauta (sonni 12-24 kk)	2,7
Lehmävasikka 6-12 kk	4,5
Sonnivasikka 6-12 kk	3,5
Lehmävasikka < 6 kk, sonnivasikka < 6kk	11
Emakko porsaineen	2,7
Lihasika*	9
Karju	4,5
Siitossika, joutilas emakko ydinsikalassa	6
Vieroitettu porsas, 5-11 vk*	26
Munituskana	150
Broileremo	110
Kukko	115
Emokalkkuna	45
Lihakalkkuna*	90
Broileri*	280
Kananuorikko*	340
Hevonen 2v-	2
Poni 2v, hevonen 1v	3,5
Pienponi 2v-, poni 1v-, hevonen < 1v	5
Pienponi 1-2v, poni < 1v	8
Pienponi < 1v	12
Lammas, uuhi karitsoineen, vuohi, kuttu kileineen	7
Strutsi	10
Biisoni	3
Villisika	9

*eläinpaikkaa kohti